

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

7-14958

Sayı : 94595215/610 - 454
Konu : Soru Önergesi (7/14958)

22./01/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 09/01/2013 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101794 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Antalya Milletvekili Sayın Arif BULUT tarafından tevcih edilen 7/14958 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati YAZICI
Bakan

Ek: Soru önergesi cevabı (1 sayfa).

Antalya Milletvekili Sayın Arif BULUT'un (7/14958) Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin

Cevaplar

1-6) 01 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe giren 5957 sayılı Hal Kanunu ile, Bakanlığım bünyesinde elektronik ortamda web tabanlı çalışan Hal Kayıt Sistemi kurulmuştur. Hal Kayıt Sistemi, 15/2/2012 tarihinde resmi olarak uygulamaya alınmıştır.

Sistemde bugün itibarıyla çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların en önemlisi bildirim yapılmasında karşılaşılan sorunlardır. Bu amaçla Bakanlığım, Sistemin meslek mensupları tarafından daha verimli bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla özellikle toptancı hallerde kullanılan fatura programlarının Hal Kayıt Sistemi ile entegre edilmesi öngörülmüş ve bu çalışmalarda sona gelinmiştir. Bu entegrasyon ve iyileştirme çalışmalarının, kısa süre içinde uygulamaya alınması hedeflenmektedir. Hal Kayıt Sisteminde yapılan bu iyileştirmelerin tamamlanması ve özellikle sahada kullanılan programlarla entegrasyonların yapılması ile uygulamada yaşanan sıkıntıların önemli ölçüde giderilmiş olacağı değerlendirilmektedir.

Gelinen aşamada, Sistemin kullanıma açıldığı tarihten itibaren yapılan bildirimlerde artış görülmektedir. Bu artış, hem bildirimcilerimizin Sistemi kullanma alışkanlıklarının artmasından, hem de yapılan iyileştirme çalışmalarından kaynaklanmaktadır. Sisteme günlük ortalama 50 bin adet bildirim yapılmaktadır. Bu güne kadar yapılan toplam bildirim sayısı ise 9.001.946 (11/01/2013 tarihi itibarıyla) adete ulaşmıştır.

Hal Kayıt Sistemi ile, sebze ve meyve ticareti yapan meslek mensupları ve yine sebze ve meyve depoları, soğuk hava depoları ve dağıtım merkezlerinin Sisteme kayıt olmaları temin edilmiştir. Bu gün itibarıyla Sistemden aldığımız raporlara göre Sisteme kayıtlı kullanıcı sayısı 24.688'dir. Örnek verilmek gerekirse, Sisteme kayıtlı komisyoncu sayısı 6.933, pazarcı sayısı 7.613, ithalatçı sayısı 143 ve depo tasnifleme ve ambalajlama tesisi sayısı ise 223'tür. Daha önce bu sektörde faaliyet gösterenlere ilişkin hemen hemen hiçbir veri bulunmamaktaydı. Hal Kayıt Sistemi ile, sektörde faaliyet gösterenlere ilişkin güncel veriler artık anlık olarak alınabilmektedir. Bu verilerin yanında bildirimlere bağlı olarak oluşan ülke geneli toptan sebze ve meyve fiyatlarını da anlık olarak görebilme imkanı sağlanmakta ve bu fiyatları tüm vatandaşlarımız sistem web sayfası üzerinden görebilmektedir. Bu veriler ışığında, meslek mensupları ticaretlerine yön verebilecek, üreticiler üretim planlaması yapabilecektir.

Öte yandan, tahakkuk eden hal rüsumlarının ilgili banka hesaplarına yatırılmasında uygulamada yaşanan sıkıntılar da büyük oranda giderilmiş, rüsumların daha kolay tahsil edilmesi amacıyla alternatif tahsilat yöntemlerinin devreye alınmasında nihai aşamaya gelinmiştir.

Bunların yanında, ilgili belediyelerin hesabına yatırılan hal rüsumlarının azalmasında, hal içinde işlem gören mallardan alınan %2'lik rüsumun %1'e düşürülmesi ve oluşan rüsumların üretim bölgesindeki toptancı hallerine %25, tüketim bölgesi toptancı hallerine %75 oranında paylaştırılması da önemli bir etken olarak görülmektedir. Ancak, yasal düzenlemelerden kaynaklı bu durumun önümüzdeki süreçte sektördeki kayıt dışılığın azaltılması sonucunda bertaraf edileceği ve hatta belediyelerin rüsum gelirlerinde kısmi de olsa bir artış olacağı değerlendirilmektedir.

5957 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı çerçevesinde yol denetimleri toptancı hali bulunan il merkezlerinin giriş ve çıkışlarında, trafik düzeni ve güvenliği dikkate alınarak, ilgili belediyenin talebi üzerine o ilin mülki idare amirinin onayı ile kurulan kontrol ve denetim noktalarında yapılmaktadır. Bu noktalarda denetim yapma görev ve yetkisi ilgili belediyelere aittir. Diğer taraftan, toptancı hal yönetimleri zabıta sayılarının yetersiz olması nedeniyle kontrol ve denetim noktalarında etkin denetim yapamadıklarını belirtmiş ve bunun içinde zabıta dışında diğer toptancı hal personelinin de bu noktalarda görev almasını talep etmişlerdir. Bu talepler çerçevesinde Bakanlığımca, 31/12/2012 tarihinde ikincil mevzuatta yapılan değişiklikle bu noktalarda hal yöneticisi ya da hal zabıtası ve/veya hal yöneticisince görevlendirilen diğer personelin de denetim yapabilmesine imkan sağlanarak bu noktalarda yeteri kadar personel görevlendirilmesine imkan sağlanmıştır.